

Paleopatologie studuje patologické změny pouze na podkladě kosterních pozůstatků, případně mumifikovaných tkání. Tím je velmi omezen rozsah patologických změn a zranění, které je možné diagnostikovat.

Přesto, že paleopatologie využívá nejmodernějších vyšetřovacích technik její základní technikou je diferenciální diagnostika, protože se v mnoha případech nedaří od sebe odlišit jednotlivé chorobné stavy.

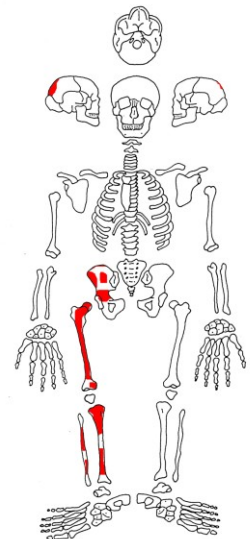
V takových případech je nutné zaznamenat nález a jeho diagnostiku odložit na budoucnost, kdy možná bude možné jej předně diagnostikovat.

Jak tedy při paleopatologickém vyšetření postupujeme:

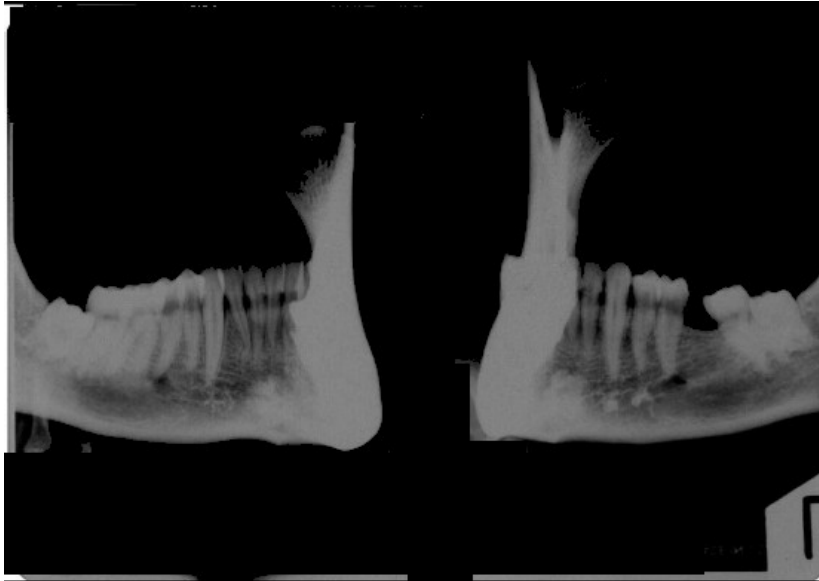
1. Morfologické vyšetření – je nutné pečlivě prozkoumat všechny kosti vyšetřovaného jedince a hledat jakékoli odchylky od normálu – hyperostózy, hypoostózy atd. Všechno je nutné pečlivě zaznamenat a zdokumentovat.

Porozita na lopatě kosti kyčelní na pravé straně na vnitřní i vnější.

2. Radiodiagnostika – skiografie je základní metodou paleopatologie a většina patologických změn je nutné nechat zrentgenovat.

Na RTG snímcích hodnotíme:
celkové změny a lokální sytosti stínu kosti
změny v architektonickém uspořádání kostních struktur
detailní změny v obrazu kompakty a trámčiny
vztah skiagraficky objevených změn k morfologickému nálezu

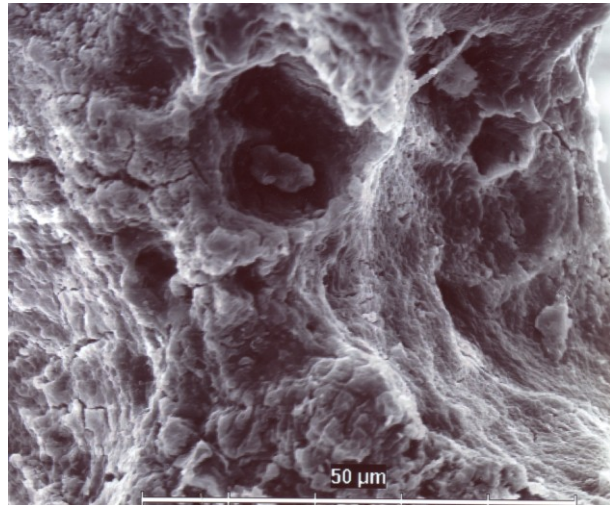
Xeroradiografický snímek

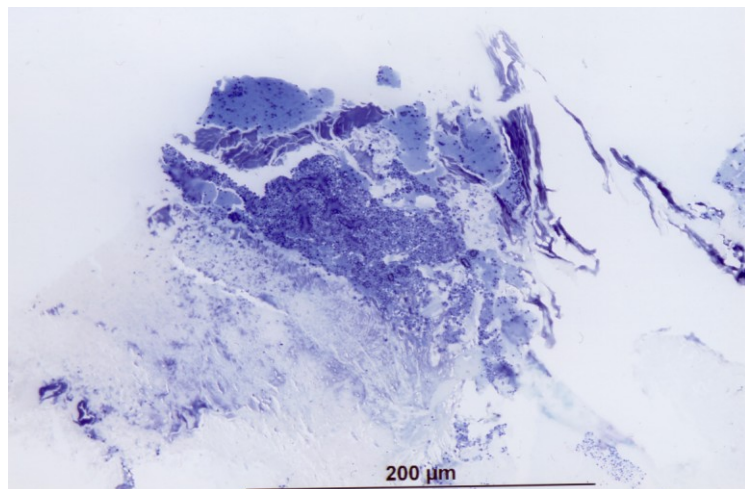
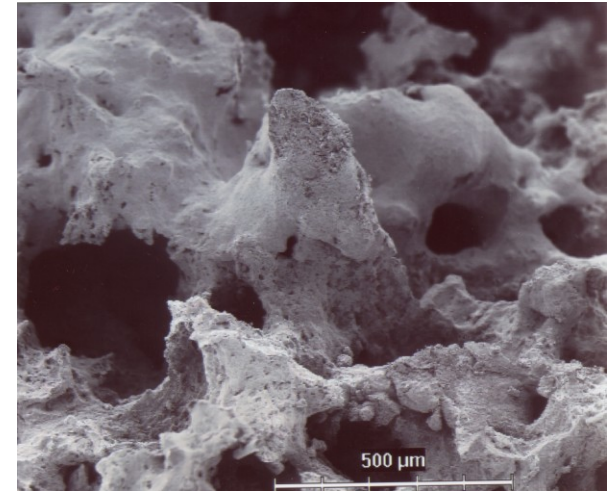
CT snímky

3. Histologické vyšetření

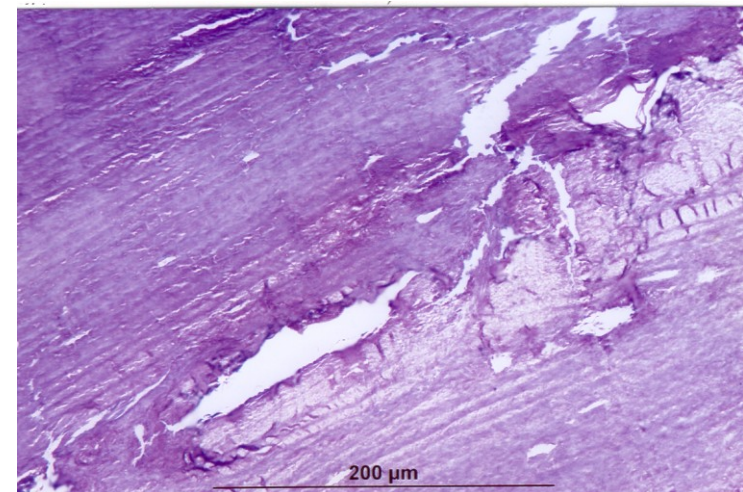
Mikroskopické vyšetření je důležité při studiu ubývání trámčiny nebo naopak při jejím bujení (např. při podezření na osteoporózu – úbytek nebo periostózu. Mikroskopické řezy lze poté studovat mikroskopickou technikou.

Snímky kostní tkáně z rastrovacího elektronového mikroskopu

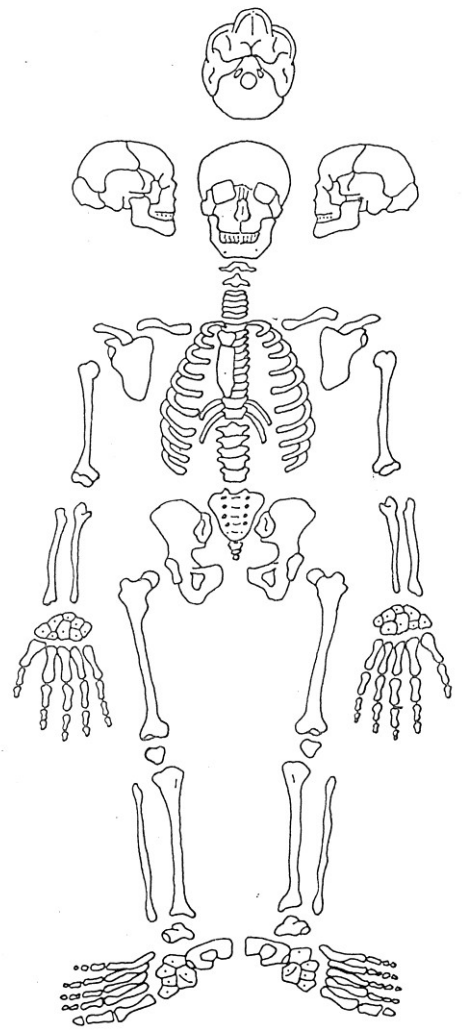

Snímky barvených řezů ze světelného mikroskopu

Kromě vyšetření kosterního materiálu a zaznamenání všech změn na kostech, je nutné provést sumarizaci zachovalosti kosterního materiálu.

Musíme tedy u každé kostry zaznamenat do protokolu, které kosti a v jakém stavu jsou přítomny. Zachovalost nejlépe zaznamenáme kresebně, do formulářů s kostrou.

muži	počet zachovalých kostí
lebka	
os frontale dx.	33
os frontale sin.	32
os parietale dx.	34
os parietale sin.	33
os occipitale	31
os sphenoidale	13
os temporale dx.	31
os temporale sin.	28
os nasale dx.	5
os nasale sin.	4
os zygomaticum dx.	29
os zygomaticum sin.	26
maxilla dx.	26
maxilla sin.	30
mandibula dx.	31
mandibula sin.	32

Abychom mohli porozumět a diagnostikovat patologické procesy, které nacházíme na kosterních pozůstatcích je nutné mít dobré znalosti patologie a vědět co patologické stavy vyvolává a jak se mohou projevovat. Důležité je také znát terminologii.

Z patologického hlediska rozlišujeme:

Regresivní změny

Poruchy metabolismu

Pigmentace

Fyzikální příčiny chorob

Genetické poruchy

Poruchy oběhové

Záněty

Progresivní změny

Poruchy imunity

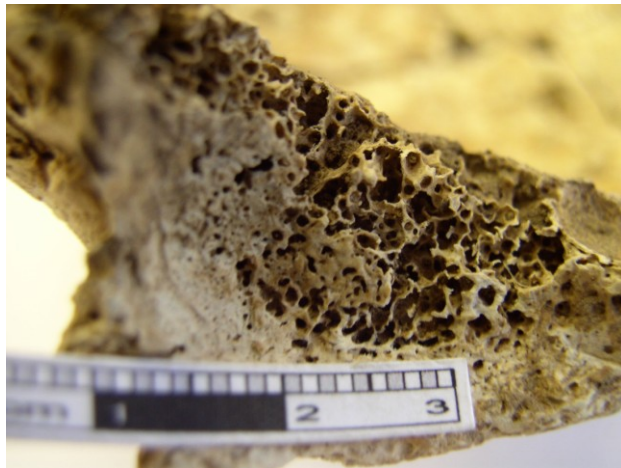
Nádorová bujení

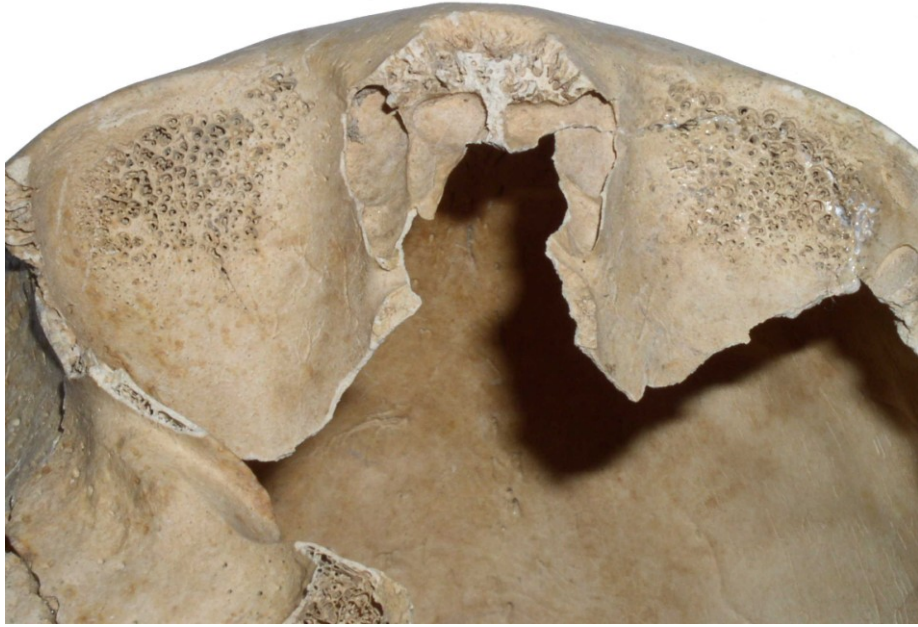
Infekce

Příklady nejmarkantnějších změn, které vidíme téměř na každé zkoumané kostře

Protická hyperostóza

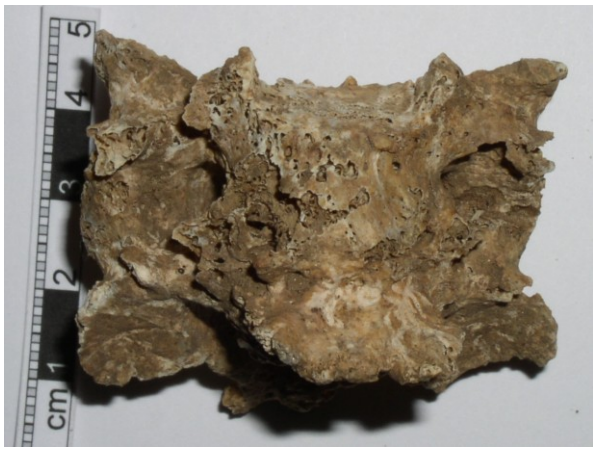
Synonyma: cribra crania, cribra orbitalia, cribra parietalia, symterická osteoporóza, nebo houbovitá hyperostóza.

Osteoartróza

Hrob Hostice 907^{A*}
20090117-090905
2009/1/17
09:12:00

55.0 kV
100.0 mA
Pixel size: 0.169 mm
W: 4095 L: 2048

Zlomeniny

1/1

Hrob 908

Hrob Hostice 908^{A*}
20090117-090153
2009/1/17
09:01:00

55.0 kV
100.0 mA
Pixel size: 0.169 mm
W: 4095 L: 2048

Různé

Rána tupým předmětem

trepanace

Zhojená sečná rána

Rány tupým předmětem (průstřely prakem?)